

EMO'DAN YENİLENEBİLİR ENERJİ YÖNETMELİĞİ

EMO'nun hazırlayıp yayımlanmak üzere Başbakanlığa gönderdiği “Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Üretimine Ait Elektrik Mühendisliği Hizmetleri Yönetmeliği”; 1 yıllık engellenen ardından 28 Şubat 2015 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlandı. Ankara 17. İdare Mahkemesi, Enerji ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nun itirazlarıyla yönetmeliğin yayımlanmamasını hukuka aykırı buldu. Yenilenebilir enerji kaynaklarının projelendirilmesi, devreye alınması, işletilmesi, bakımı ve diğer mühendislik hizmetleri ile ilgili yönetmelikte tanımlanan gerekli mesleki düzenlemeler ve mesleki denetim hizmetleri EMO tarafından yürütülecek.

EMO'nun “yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üretimi ile ilgili elektrik, elektrik-elektronik ve elektronik mühendisliği hizmetlerinin tanımlanması ve bu hizmetleri yürütecek EM’lerin görev, yetki ve sorumlulukları ile bu hizmetlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek” amacıyla hazırladığı yönetmelik, 28 Şubat 2015 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak, yürürlüğe girdi. Yönetmelik kapsamında yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimini gerçekleştirecek Serbest Müşavir Mühendis hizmetleri kapsamında faaliyet gösterecek EMO üyesi elektrik ve elektrik-elektronik mühendisleri ile ilgili temel ilkeler şöyle sıralandı:

a) Bu Yönetmelik kapsamında yer alan Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından elektrik enerjisi üretimine ait elektrik mühendisliği hizmetleri Oda tarafından belgelendirilmiş EM’ler tarafından yapılır.

b) Bu Yönetmelik kapsamındaki hizmetleri üstlenecek EM’ler MİSEM tarafından düzenlenen meslek içi eğitimlere katılırlar.

c) Dağıtım sistemine AG ve YG seviyesinden bağlanacak üretim tesislerinde;

1) AG seviyesinden yapılacak bağlantılar için, üretim tesisinin geçici kabulü yapılmıyaya kadar,

2) YG seviyesinden yapılacak bağlantılar için, üretim tesisinin projelendirilmesi aşamasından başlamak üzere işletme süresince,

ilgili teknik mevzuata göre görev yapacak EM’ler bu hizmetleri tam zamanlı işletme sorumlusu olarak veya SMM hizmetleri kapsamında yerine getirirler.

ç) Yenilenebilir enerji kaynaklarında elektrik enerjisi üretimine ilişkin işletme sorumluluğu hizmetleri 30/11/2000 tarihli ve 24246 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği ve 18/3/2004 tarihli ve 25406 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Elektrik Mühendisleri Odası Elektrik Yüksek Gerilim İşletme Sorumluluğu Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yürütülür.

d) İşletme sorumlusu, üretim tesisi ve müteammim cüzlerinin ilgili mevzuata uygun olarak teşhiz edilmesi ve işletilmesine nezaretle görevlidir.

e) İşletme sorumlusunun elektrik üretimi yapan kuruluş bünyesinde istihdam edilmesi esastır. Ancak kuruluş bünyesinde gerekli özelliklere sahip EM’ nin bulunmaması duru-

munda anılan hizmet SMM belgesine sahip EM'ler tarafından Oda onaylı sözleşme ile gerçekleştirilir.

f) Oda Yönetim Kurulu, bu Yönetmelikte yer alan işletme sorumluluğu ve bakım sorumluluğuna ilişkin güç, sayı, kapasite, bölge ve benzeri konularda sınırlamayı belirler.

g) Bu Yönetmelikte tanımlanan hizmetlerin yürütülmesinde Oda; mevzuat ile belirlenen görev ve yetkilerini kullanarak bir yandan hizmetin yürütülmesindeki teknik gereklilikleri ve hizmet kalitesini sağlar, diğer yandan üyelerin haklarının korunmasında gerekli gördüğü girişim ve müdahalelerde bulunur.

ğ) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında EM yürürlükteki tüm mevzuat, şartname ve standartlar ile Oda Yönetim Kurulu kararlarına uymak ve üretmiş olduğu mühendislik hizmetini Odanın mesleki denetimine sunmak zorundadır.

h) İşveren, İşletme sorumlusu ve bakım sorumlusunun görevlerini yerine getirebilmesi için gerek duyduğu imalatların ya da hizmetlerin yerine getirilmesini sağlamak, donanım ile ilgili bakım ve onarım işlerini yaptırmak, talep edilen güvenlik malzemelerini almak, işletme sorumlusunu görevin gerektirdiği ölçüde yetkili kılmak, işletme sorumlusu değişikliklerini ruhsat veren kuruluşa ve Odaya bildirmek, işletme sorumlusu ve bakım sorumlusunun talimatları ve uyarılarını dikkate alarak uyulmasını sağlamakla yükümlüdür.”

EMO üyesi mühendislere yeni iş alanları açacak olan yönetmeliğin tamamı İnternet sayfamızda yer almaktadır. Ayrıca yönetmeliği 1 yıl geciktirerek EMO'nun meslektaşlarıyla ilgili düzenleme ve uygulamasını engelleyen Başbakanlığın uygulamasının hukuka aykırılığını ortaya koyan Ankara 17. İdare Mahkemesi'nin kararı şöyle:

ANKARA

17. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/1702

YÜRÜTMENİN DURDURULMASINI

İSTEYEN (DAVACI) : TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

VEKİLİ : AV. NURTEN ÇAĞLAR YAKIŞ
GMK Bulvarı 18/12 Kızılay/ANKARA

KARŞI TARAF (DAVALI) : BAŞBAKANLIK /ANKARA

VEKİLİ : Hukuk Müşaviri AV. NURDAN ŞAHİN (Aynı yerde)

İSTEMİN ÖZETİ : Davacı TMMOB tarafından, Resmi Gazetede yayınlanmak üzere gönderilen “Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Elektrik Mühendisleri Odası Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Enerjisi Üretimine Ait Elektrik Mühendisliği Hizmetleri Yönetmeliği”nin, yayınlanmamasına ilişkin 15.08.2014 tarihli işlemin iptali ve yürütmenin durdurulması istenilmektedir.

SAVUNMA ÖZETİ : Başbakanlığın Yönetmelik taslakları üzerinde görüş alma ve inceleme yapma yetkisine haiz olduğu ve bu inceleme sonucuna göre iade etme yetkisinin de bulunduğu, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığının olumsuz görüşlerinin bulunduğu ileri sürülerek davanın ve yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerektiği savunulmuştur.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 17. İdare Mahkemesi'nce işin gereği görüldü:

Dava, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği tarafından, Resmi Gazetede yayınlanmak üzere 'gönderilen "Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Elektrik Mühendisleri Odası Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Enerjisi Üretimine Ait Elektrik Mühendisliği Hizmetleri Yönetmeliği" nin, yayınlanmamasına ilişkin 15.08.2014 tarihli işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Ana Yönetmeliğinin "Birlik Genel Kurulunun Görev ve Yetkileri" başlıklı 17.maddesinin (k) bendinde, "Birlik Yönetim Kurulunca önerilen yönetmelikleri inceleyip, onaylamak; Birlik Yönetim Kurulunun gerekli girmesi durumunda Oda tüzük, ana yönetmelik ve yönetmeliklerini inceleyip gerekli değişiklikleri yapmak ya da ay nen onaylamak" düzenlemesine yer verilmiştir.

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Hakkında Kanunun 2. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, "Bakanlıklar arasında işbirliğini sağlamak, Hükümetin genel siyasetinin yürütülmesini gözetmek, Anayasa ve kanunlarla verilen hizmetleri yerine getirmek maksadıyla gerekli tedbirleri almak", (c) bendinde "Kanun, kanun hükmünde kararname tüzük, yönetmelik ve karar tekliflerinin Anayasaya ve diğer mevzuata uygunluğunu incelemek ve Yasama Organı ile olan münasebetleri yürütmek", 'd' bendinde de, "Mevzuat hazırlama usul ve esasları ile ilgili ilkeleri tespit etmek ve geliştirmek, yürürlükte bulunan mevzuatın sicillerini tutmak, kodlamak, tek metin haline getirmek, bilgi işlem sistemi içinde takip etmek ve yayınlamak" Başbakanlığın görev ve yetkileri arasında sayılmış olup, aynı Kanun'un 10. maddesinde de; "Resmi Gazete'nin yayımlanmasını sağlamak, düsturları ve fihristleri hazırlamak" görevinin Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü'ne ait olduğu hükme bağlanmıştır.

Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin "Amaç ve Kapsam" başlıklı 1. maddesinde; Bu Yönetmeliğin amacının; Başbakanlık, bakanlıklar, bağlı, ilgili, ilişkili kurum ve kuruluşlar ile diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanacak kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük, yönetmelik, Bakanlar Kurulu kararı eki kararlar ve diğer düzenleyici işlemlerin taslak metinlerinin hazırlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek olduğu, "Taslakları Hazırlayacak Birimler" başlıklı 5. maddesinde; Taslakların, konuyla ilgili kurum ve kuruluşların görevli birimleri tarafından hazırlanacağı, Hukuk müşavirlikleri dışındaki birimlerce hazırlanan taslaklar hakkında hukuk müşavirliklerinin görüşü alınacağı, "Görüş Alma" başlıklı-6. maddesinde; Başbakanlığa sunulmadan önce, taslaklar hakkında ilgili bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının görüşlerinin alınacağı, "Görüşlerin Bildirilmesi" başlıklı 7. maddesinde; İlgili kanunlardaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının, taslaklara ilişkin görüşlerini en geç otuz gün içinde bildireceği, bu sürenin ivedi durumlarda Başbakanlık tarafından kısaltılabileceği, Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının görüş vermek için ek süre isteyebileceği, Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının görüş bildirmekten kaçınmayacağı, süresinde görüş verilmezse olumlu görüş verilmiş sayılacağı, Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının

da tasarlara ilişkin görüşünü otuz gün içinde bildireceği, süresinde görüş verilmezse olumlu görüş verilmiş sayılacağı, Bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının tasarlara öncelikle kendi görevleri açısından inceleyecekleri ve düzenleyici etki analizinde belirtilen hususların yerinde olup olmadığını değerlendirecekleri, “Teklif Yazılan” başlıklı 8. maddesinde; Bakanlıklarca hazırlanan tasarlara ilişkin teklif yazılarının, münhasıran bakan tarafından imzalanacağı, bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarca Başbakanlığa gönderilecek tasarlara ilişkin teklif yazılarının bağlı, ilgili ve ilişkili olunan bakan tarafından imzalanacağı, ancak, ilgili kanunun öngördüğü 5hâllerle sınırlı olmak üzere, Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulmayan yönetmelikler ile genelge ve tebliğ tekliflerinin, ilişkili buldukları bakanlığa da bilgi verilmesi kaydıyla düzenleyici ve denetleyici kurum başkanı tarafından imzalanacağı, Tasarlaların Başbakanlığa Gönderilmesi” başlıklı 9. maddesinde; İlgili kurum ve kuruluşlardan alınması gereken görüşler tamamlandıktan sonra; a) Görüşe gönderilen taslak, b) Taslağa ilişkin görüşler, c) Görüşler dikkate alınarak düzenlenen nihaî taslak ve genel gerekçe, ç) Görüşlerin değerlendirildiği ek-3’te yer alan form, d) Taslağın mevcut düzenlemeyle karşılaştırılmasına ilişkin karşılaştırma cetveli, e) Kanun ve kanun hükmünde kararname tasarlalarında madde gerekçeleri ve düzenleyici etki analizinin mühürlü ve parafalı yazılı ortamda veya elektronik imza mevzuatı çerçevesinde elektronik ortamda Başbakanlığa gönderileceği, taslağı paraflayanın adı ve soyadı ile unvanının yazılacağı, yazılı ortamda gönderilen belgelerin bir örneğinin Başbakanlığa elektronik ortamda ayrıca iletileceği, bu maddede belirtilen hususlara ve 8 inci madde hükmüne uyulmadan Başbakanlığa gönderilen tasarlaların işleme konulmaması bakanlığın veya kurumuna iade edileceği, “Re’sen Düzeltme ve İade” başlıklı 25. maddesinde; Başbakanlığın, tasarlarda şekil yönünden re’sen düzeltme yapabileceği, Anayasaya, kanunlara ve diğer ilgili mevzuata aykırılığı tespit edilen veya bu Yönetmeliğe uygun olarak hazırlanmayan tasarlaların, noksanlıkların giderilmesi veya uygunluğun sağlanması amacıyla yeniden değerlendirilmek üzere Başbakanlık tarafından teklif sahibi bakanlık, kurum veya kuruluşa iade edileceği hükümlerine yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, davacı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği tarafından hazırlanan |”Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Elektrik Mühendisleri Odası Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Enerjisi Üretimine Ait Elektrik Mühendisliği Hizmetleri Yönetmeliği” taslağının Resmi Gazetede yayımlanmak üzere 24.09.2013 tarihli yazıyla davalı Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü’ne gönderildiği, davalı idarenin 19.11.2013 tarihli yazıyla Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’ndan alınan görüş çerçevesinde yeniden değerlendirilmek üzere geri gönderildiği, bunun üzerine, Birlik yetkili organlarınca ilgili Bakanlıktan alınan görüş doğrultusunda düzenleme yapılmasına imkan bulunmadığı değerlendirilerek söz konusu Yönetmelik taslağının Resmi Gazetede yayımlanmak üzere 28.02.2014 tarihli yazıyla davalı idareye gönderildiği, davalı idarece bu defa hem Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’ndan alınan görüş hem de Çevre ve Şehircilik Bakanlığından alınan görüş uyarınca; Yönetmelik taslağında mesleki denetim hizmeti ile mesleki denetim bedeli alınmasına yönelik hükümlere yer verildiği, 3194 ve 4708 sayılı Yasalar yarıncı meslek odalarının vize ve onay anlamına gelebilecek mesleki denetim yapamayacağı ve bu tür bir uygulamadan ücret alamayacağı değerlendirilerek

söz konusu Yönetmelik Taslağının yayımlanmasına ilişkin yazının işleme konulmadığının bildirilmesi üzerine, bu işlemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, yukarıda anılan mevzuat hükümlerinin değerlendirilmesinden; dava konusu Yönetmelik taslağının Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği yetkili organlarınca kabul edildiği, dolayısıyla anılan Yönetmelik taslağının artık taslak olmaktan çıktığı ve yürürlüğe girmesi gereken bir Yönetmelik hükmü haline geldiği, buna göre davalı idarece Yönetmelik taslakları üzerinde var olduğu ileri sürülen görüş alma ve inceleme yetkisinin dava konusu Yönetmelik değişikliği açısından var olmadığı, bunun 3046 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınmak suretiyle sınırlandırılmayacağı, Yönetmelik taslağının davalı idarece Resmi Gazete’de yayımlanması gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Ancak, dava konusu Yönetmelik değişikliğinin Resmi Gazete’de yayımlanmasından sonra davalı idarece, söz konusu Yönetmelik değişikliğinin hukuka aykırı olduğu iddiasıyla Danıştay’da dava açabileceği de tabiidir.

Öte yandan, dava konusu işlemin uygulanması neticesinde, hukuk alanında var olan bir Yönetmeliğin yayımlanmadığı, bu durumun meslek mensupları açısından belirsizlik oluşturabileceği, bu nedenle telafisi güç ve imkansız zararlara neden olabileceği görülmektedir.

Açıklanan nedenlerle; hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemin; uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğinden 2577 Sayılı Kanununun 27.maddesi uyarınca teminat alınmaksızın yürütülmesinin durdurulmasına, kararın tebliğinden itibaren 7 gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesi’ne itiraz yolu açık olmak üzere 22/01/2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.